

Olimpiyat Rio'ya pahalıya mal oldu

 reklam.aktifmedya.com/2016/08/dunya/olimpiyat_rioya_pahaliya_mal_oldu-1219.html

Invalid Date

Rio'da düzenlenecek Olimpiyatlara yapılan masraf, dünyanın en büyük spor organizasyonuna yeni bir finansman modeli getirilmesini de kaçınılmaz kıldı. Hafta sonu yaşanan fırtına 2016 Olimpiyat Oyunları'nın hazırlıklarını tamamlamakta güçlük çeken Rio de Janeiro'nun yelken tesislerinde büyük hasara yol açtı. Organizasyon Komitesi yıkılan rampayı onarmak için zamanla yarışıyor. Komite Başkanı Carlos Arthur Nuzman, doğanın kaprislerine karşı ellerinden bir şey gelmediğini diyor.

5 – 21 Ağustos tarihleri arasındaki Olimpiyat Oyunları öncesinde tamir masraflarını kimin ödeyeceği tartışması sürerken Olimpiyatların maliyetinden kimin mesul olduğu da henüz açıklık kazanmış değil.

Alman standardı koşul değil

Spor ekonomisti Wolfgang Männig, "Uluslararası Olimpiyat Komitesi, hane sahipliğini yapacak kentin seçilmesinde prosedür değişikliği yapmalı ve dünyanın üç ya da dört kentinde nüfusun yarıdan fazlasının Olimpiyatlardan yana çıkması şartını aramalıdır" söylüyor. Männig'e göre Olimpiyat Komitesi standartlarının hane sahibi ülkenin şartlarına uydurulması da kaçınılmaz olacak.

1988 Seul Olimpiyatlarının kürek yarışmalarında altın madalya kazanan Wolfgang Männig, Münih, Leipzig ve Berlin'in Olimpiyat adaylıklarına da danışman olarak katkıda bulunmuştu. Hamburg Üniversitesi öğretim üyesi olan spor ekonomisti Rio Olimpiyatları sırasında bu dev organizasyonun gelecekte nasıl finanse edilebileceği konulu sempozyumlara katılacak.

Männig, Olimpiyat Komitesi'nin hane sahibi ülkelerdeki spor tesislerinde aradığı şartları daha esnek kullanması gerektiğini, seyirci kapasitesi kadar emniyet standartlarının da mahalli şartlara müsait olmasına ehemmiyet verilmesinin kaçınılmaz olduğunu, belirtiyor. Alman uzman, "Uluslararası Olimpiyat Komitesi İsviçre ya da Almanya standartlarını temel alıyor. Halbuki dünyanın her yerinde spor tesislerine bu standartların uygulanması istenmiyor" söylüyor.

Vergi mükellefi ödüyor

Rio Olimpiyatları, asgari 10 milyar Euro'ya mal olacak. Olimpiyat faturasının daimi kabarması kadar, masrafların hususi ve halk kaynakları arasında nasıl paylaşılacağı da münakaşa konusu. Resmi açıklamalara göre, Rio'da yapılacak Olimpiyatların mali yükünün yüzde 57'sini hususi yatırımcılar üstlenecek.

Brezilya'daki Dünya Şampiyonası ve Olimpiyat Halk Komitesi ise bu oranın yüzde 37'yi geçmeyeceğini ve Olimpiyat masraflarının yüzde 67'sinin vergi mükellefinin cebinden çıkacağını hesaplamış. Halk Komitesi vergi indirimiyle halk-hususi yatırım ortaklığına tanınan kolaylıkların resmi hesaplara iç edilmemesinden ötürü Olimpiyat Komitesi'ni eleştiriyor.

Öngörülmesi olası olmayan, tesislerin onarım masraflarıyla Zika virüsü ile mücadele giderlerinin Olimpiyat bütçesinde yer almaması yoğun eleştirilere yol açmış, Uluslararası Olimpiyat Komitesi Başkanı Thomas Bach da Rio ziyaretinde, Olimpiyatların başarıya ulaşması için Organizasyon Komitesi'ne mali yardımda bulunmaya hazır olduklarını demişti.

Zarar etmek yasak

Anlaşmalara göre mahalli Organizasyon Komitesi giderlerinin yarısı Uluslararası Olimpiyat Komitesi tarafından karşılanıyor. Thomas Bach, organizasyonun para sıkıntısı yüzünden aksamaması için Organizasyon Komitesi'ne

500 milyon Euro ödeyeceklerini açıkladı.

Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nin Rio'daki yaz oyunlarını zararla kapatması laf konusu olmayacak. Tıpkı Dünya Futbol Federasyonları Birliđi (Uluslararası Futbol Federasyonları Birliđi FIFA) gibi Olimpiyat Komitesi de ilgili hükümetlerden tüm açıkların organizasyonu üstlenen ülkeler tarafından karşılanacağına dair teminat alıyor.

"Komite kesenin ağzını açmalı"

Spor ekonomisti Männig, bu sistemin değiştirilmesi ve kentlerin Olimpiyat organizasyonuna özendirilebilmesi için Komite'nin bu kadar talepçi olmayıp mahalli organizasyon komitelerine yaptığı yardımı arttırması gerektiğini diyor. Wolfgang Männig, "Artık Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nin 'ihtiyacınız olan 20 bin şahıslık olimpiyat stadının masrafını üstleniyoruz, size hediyemiz olsun' diyebileceği bir noktaya geldik" söylüyor.

Olimpiyat, Riolulara maddi bakımdan yaramış. Bir araştırmaya göre 2008 – 2016 seneleri arasında Rio'da şahıs başına ulusal gelir yüzde 30 oranında artarak 415'ten 541 Euro'ya çıkmış. Brezilya'nın başka bölgelerinde bu nispet yüzde 20'nin altında kalmış.

Kamuoyu araştırma şirketinde çalışan iktisatçı Marcelo Neri, Rio ekonomisinin Olimpiyat sayesinde canlandığını, ekonomik kriz nedeniyle tüm ülkede durgunluk hüküm sürerken Rio'nun ekonomik büyümeye mühim katkıda bulunduğunu diyor.

Olimpiyatların ekonomiyi canlandırıcı etkisi Roma, Paris, Budapeşte ya da Los Angeles'i 2024 Olimpiyatlarının hane sahipliğine namzet olmaya teşvik eder mi? Halk oylamasıyla adaylıktan vazgeçen Almanya'nın Hamburg kenti anlaşılan bu faktöre ehemmiyet vermiyor.

© Deutsche Welle Türkçe

Astrid Prange De Oliveira